

Sekce právní

Č. j.: 18085/19/7700-30133-711377

Všem finančním úřadům, vč. Specializovaného finančního úřadu
Odvolacímu finančnímu ředitelství
Sekci metodiky a výkonu daní Generálního finančního ředitelství
Sekci informatiky Generálního finančního ředitelství
Sekci řízení rizik při správě daní Generálního finančního ředitelství
Odboru daňového procesu Generálního finančního ředitelství
Odboru právnímu Generálního finančního ředitelství
Oddělení právně analytickému Generálního finančního ředitelství

Metodický pokyn k nakládání s nejednoznačným podáním v rámci daňové exekuce

Tento metodický pokyn upravuje nakládání s nejednoznačným podáním, které podala osoba zúčastněná na správě daní v rámci daňové exekuce.

I. Uvedení situace

V souvislosti se souběhem možností osoby zúčastněné na správě daní podat v rámci daňové exekuce námitku podle § 159 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DŘ“), i návrh na zastavení daňové exekuce podle § 181 odst. 2 DŘ vznikají v praxi problémy s tím, jak má správce daně posoudit podání, které je možné po obsahové stránce k okamžiku podání posoudit jako námitku podle § 159 DŘ i jako návrh na zastavení daňové exekuce podle § 181 odst. 2 DŘ a daňový subjekt nevyjevil jednoznačně svou vůli, který institut má být použit.

II. Metodické řešení

Pokud osoba zúčastněná na správě daní učiní podání brojící proti probíhající daňové exekuci v zákonné lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se dozvěděla o úkonu správce daně při placení daní v rámci daňové exekuce (krom rozhodnutí, u kterého DŘ připouští podání odvolání), a správce daně není schopen podle obsahu podání jednoznačně správně posoudit, zda se jedná o námitku dle § 159 DŘ nebo o návrh na zastavení daňové exekuce dle § 181 odst. 2 DŘ, kvalifikuje správce daně takovéto podání primárně jako námitku podle § 159 DŘ. Pokud je takovéto podání brojící proti probíhající daňové exekuci podáno po výše uvedené 30 denní lhůtě, posoudí jej správce daně primárně jako návrh na zastavení exekuce dle § 181 odst. 2 DŘ.

Po uplynutí výše uvedené 30 denní lhůty a zároveň po skončení daňové exekuce, se takovéto podání posoudí podle svého obsahu. Nejčastěji

se tedy může jednat o návrh na povolení obnovy řízení či podnět k nařízení přezkoumání rozhodnutí v souladu s ust. § 117 a násl. DŘ.

III. Odůvodnění

Ust. § 70 odst. 2 DŘ zakotvuje pravidlo, podle něhož správce daně vede řízení podle obsahu podání, nikoliv podle jeho formálně právního označení. V duchu zásady materiální pravdy je správce daně povinen v rámci své úvahy odstranit nesoulad mezi nesprávně označeným podáním osoby zúčastněné na správě daní a jeho skutečným obsahem. Účelem tohoto ustanovení je, aby podatel neutrpěl újmu jen v důsledku toho, že podání nesprávně označil, tj. jedná-li se pouze o ryze formální vadu podání, která neznamená překážku pro určení klíčových obsahových náležitostí (viz ust. § 70 odst. 3 DŘ), tak správce daně aplikuje zásadu neformálnosti řízení.

„Zásada materiálního posuzování podání platí, pokud je úkon (podání) osoby zúčastněné na správě daní určitý, srozumitelný a má-li potřebné náležitosti. Neumožňuje-li podání jednoznačný závěr o tom, co jím podatel vyjádřil, je třeba uplatnit instrument odstranění vad podání dle § 74 DŘ. To neplatí, pokud je procesní úkon neurčitý nebo nesrozumitelný, neboť takovýto úkon nemůže vyvolávat žádné právní následky, a proto není možné k němu přihlížet. Správce daně tak nemůže podání přikládat jiný než podatelem sledovaný smysl.“ (viz BAXA, J. DRÁB, O. KANIOVÁ, L. LAVICKÝ, P. SCHILLEROVÁ, A. ŠIMEK, K. ŽIŠKOVÁ, M. Daňový řád. Komentář. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2011).

V případě, že bude správci daně doručeno určité a srozumitelné podání osoby zúčastněné na správě daní, z jehož obsahu bude zřejmé, kdo jej činí a že směřuje proti úkonu správce daně při placení daní v rámci probíhající daňové exekuce, přičemž ode dne, kdy se osoba zúčastněná na správě daní o tomto úkonu dozvěděla, doposud neuplynulo 30 dnů, nepřistoupí správce daně k postupu podle § 74 DŘ a nevyzve osobu zúčastněnou na správě daní k odstranění vad podání, jelikož je na základě výše uvedených skutečností předmětné podání schopen správně posoudit. V souladu se zásadou vstřícnosti (viz § 6 odst. 4 DŘ) a zásadou hospodárnosti (viz § 7 DŘ) správce daně takovéto podání kvalifikuje primárně jako námitku podle § 159 DŘ. Pokud takovéto podání brojící proti probíhající daňové exekuci osoba zúčastněná na správě daní podá po uplynutí 30 dnů, posoudí ji správce daně v souladu s výše uvedenými zásadami jako návrh na zastavení daňové exekuce dle § 181 odst. 2 DŘ.

V případě, že proti osobě zúčastněné na správě daní byla v minulosti vedena daňová exekuce, která však již byla ukončena, a osoba zúčastněná na správě daní učiní podání týkající se proběhlé daňové exekuce, bude se jím správce daně věcně zabývat. Správce daně bude zkoumat, zda skutečnosti v podání uvedené osobou zúčastněnou na správě daní mají vliv na zákonnost jakéhokoliv rozhodnutí vydaného správcem daně v rámci proběhlé daňové exekuce. Pokud správce daně dospěje k závěru, že kterékoliv rozhodnutí vztahující se k ukončené daňové exekuci bylo vydáno v rozporu s právním předpisem nebo zjistí okolnosti mající vliv na toto rozhodnutí, posoudí podání podle obsahu jako návrh na povolení obnovy řízení či podnět k nařízení přezkoumání rozhodnutí v souladu s ust. § 117 a násl. DŘ.

Na vědomí

Odbor 32 - Daňová legislativa Ministerstva financí

Odbor 39 - Správní činnosti Ministerstva financí

Generální ředitelství cel